

Birleşmiş Milletler Milletlerarası Çocuklara Âcil Yardım Fonu ile akdedilen Teknik Yardım Anlaşmasını tasdikına dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 19 . III . 1954 - Sayı : 8662)

No.
6367

Kabul tarihi
10 . III . 1954

MADDE 1. — Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti ile Birleşmiş Milletler Milletlerarası Çocuklara Âcil Yardım Fonu arasında 5 . IX . 1951 tarihinde Ankara'da imza edilen Teknik Yardım Anlaşması, tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu esas Anlaşma çerçevesi dâhilinde yardımların sureti tatbikına ait ek anlaşmalar akdine Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti mezundur.

MADDE 3. — Bu esas ve ek anlaşmalar gereğince memlekete yardım olarak gelen bîlûmum malzeme her nevi gümrük vergisinden muaftır.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun meriyetinden evvel, bu hususta akdedilmiş Anlaşmalar gereğince, gelerek gümrükten çıkarılan ve gümrük vergileri henüz ödenmemiş veya tecil edilmiş bulunan bîlûmum malzemenin gümrük vergileri alınmaz.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

13 Mart 1954

MİLLETLERARASI ÇOCUKLARA ÂCİL YARDIM FONU İLE TÜRKİYE HÜKÜMETİ ARASINDAKİ ANLAŞMA

Birleşmiş Milletlerin Genel Asamblesi II Aralık 1946 tarihinde kabul ettiği 57 sayılı mukarrefat gereğince, bu Anlaşmada bundan böyle sadece Fon olarak zikrerecek olan bir Milletlerarası Çocuklara Âcil Yardım Fonu ihdas etmiş olduğundan, ve

Fon hali hazırda kaynaklara malik olduğu gibi bunlara ilâveten hem yeni kaynaklara, hem de sair kıymetlere de malik olmağı ümidettiğinden ve bunların kısmen Türkiyedeki çocukların, gençlerin, gebe kadınların ve emzikli annelerin menfaatine olarak kullanılması Fon Yönetim Kurulunca ittihaz olunan bir karar muktazası bulunduğundan, ve

Bundan böyle sadece Hükümet olarak zikredilecek olan Türkiye Hükümeti, kendi toprakları dâhilinde bulunan çocuklar, gençler, gebe kadınlar ve emzikli anneler menfaatine olarak Fon'un bu yardımından istifade etmeyi arzu etmiş olduğundan ve

Gerek Fon'un gerek Hükümetin temsilcileri Türkiye'ye yapılacak böyle bir yardım lüzumunu tetkik etmiş olduğundan, ve

Bir taraftan Hükümet çocuklara, yetişen gençlere, gebe kadınlara ve emzikli annelere yardım etmek hususundaki kendi programını bildirmiş, ve Fon'un sağlayabileceği malzemen ve diğer âcil yardımlardan gerek istifade etmek gerek bunları uygun şekilde tevzi etmek konularında plânlara tanzim etmiş ve diğer taraftan da Fon, anılan plânlara bizzat iştirak etmeye karar vermiş bulunduğundan,

Gerek Hükümet gerek Fon aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır :

Madde — I.

Levazım ve hizmet sağlanması

A) Fon tâyin edeceği lüzum gerçevesi dâhilinde ve kendi kaynakları dairesinde olarak Türkiye'deki çocuklara, yetişen gençlere, gebe kadınlara ve emzikli annelere yardım ve muavenette bulunmak maksadıyla levazım ve hizmetler temin edecektir.

B) Hükümet gerek tasvibedilmiş olan uygulama plânı gereğince, gerek daha sonra Hükümetle Fon'un mutabık kalacağı tadiller uyarınca Türkiye'deki çocuklara, yetişen gençlere, gebe kadınlara, ve emzikli annelere levazım ve hizmetler temin edecek, ve Fon tarafından temin olunan levazımın anılan uygulama tasarısında derpiş olunan kimselere ve bu kimselerin menfaatine olarak tevzi edilmesini taahhüdecektir.

C) Gerek Fon gerek Hükümet mutabık olarak ve istişare yolu ile hareket edecek vakit ve derpiş edilecek müevvali müddetler için mer'i olmak üzere Türkiye'deki çocuklar, yetişen gençler, gebe kadınlar ve emzikli anneler menfaatine olmak üzere Fon ve Hükümet tarafından temin olunacak levazımın miktarını ve mahiyetini tâyin edecektir.

D) Fon bu anlaşma uyarınca temin edilen levazımın ve hizmetlerin eenebi parası ile ödemesini talep ve iddia edemeyecektir.

Madde — II.

Levazımın teslim, ve tevzi edilmesi

A) Tahsis edilmiş oldukları kimseler tarafından istihlâk veya istimal edilinceye kadar Fon tarafından sağlanan levazım tam olarak onun mülkiyetinde kalacaktır. Fon, kendi politikasına tevfiakan tasvibedilmiş bulunan uygulama plânı uyarınca, Türkiye'deki çocuklar, yetişen gençler, gebe kadınlar, ve emzikli anneler menfaatine olarak, tevziatın kendi namına icra edilmesi

için kendi levazımını Hükümete, veya Türkiye'de aynı zamanda hem Hükümet hem de Fon tarafından mutabık kalınacak olan teşekküllere tevdi edecektir.

B) Hükümet Fon'un levazımını, tasvibedilmiş olan uygulama plânı uyarınca, ve vakit vakit, hem Fon, hem de Hükümet tarafından mutabık kalınmış bulunan vasıtaları ve teşekkülleri kullanmak suretiyle tevzi edecektir. İstihlâk edilmeye veya faydalanılmaya kadar, levazımın gerek tevzii gerek her hangi şekilde olursa olsun idaresi sırasında Hükümet Fon'un temsilcisi olarak hareket edecektir.

C) Hükümet bu levazımın tevziinin ve dağıtımının nasfet dairesinde, müsmir bir şekilde, ve kıstas olarak ihtiyacı nazara almak suretiyle ve ne ırk, ne din, ne menşe, ne de siyasi fikir bakımından fark gözetilmeden yapılması hususunda dikkatli bulunmayı taahhüdeder. 1 nci maddenin B bölümünde zikir olunan uygulama plânının tasvibedilmesi sırasında çocukların, yetişen gençlerin, gebe kadınların ve emzikli annelerin Hükümetten almakta oldukları yardım ve âcil muavenet, Fon'un kendilerine levazım temin etmesi sebebiyle azaltılmıyacaktır.

D) Şu hususta da mutabık kalınmıştır ki, Fon'un temin ettiği gerek malzeme gerek hizmetler, Hükümetin bunlara benzer faaliyetler için esasen taahhüdetmiş bulunduğu bütçe masraflarının yerine kaim olmayacak, ancak bunlara ilâve olunacaktır.

E) Anılan levazımın Milletlerarası Çocuklara Âcil Yardım Fon'u tarafından ve çocuklara yetişen gençlere, gebe kadınlara ve emzikli kadınlara yardım ve âcil muavenet olmak üzere tevzi edilmesini sağlamak üzere bunların Fon tarafından lüzumlu görülecek surette işaretlenmesini Hükümet kabul eder.

F) Fon tarafından temin edilen levazımdan istifade eden hiçbir kimse bu levazımın bedelini ne doğrudan doğruya ne de dolayısıyla ödemeye mecbur değildir.

G) Hükümet levazımın memlekette kabulünü, tahliyesini, antrepolanmasını, naklini ve tevziini temin etmeyi, bunlardan doğacak tekmil işleme ve idare masraflarını Türk parası ile ödemek hususunda mutabıktır.

Madde — III.

Ihracat

Program Komitesine evvelden bildirilecek hususi ahvalin hâdis olması durumu müstesna olmak üzere Hükümet, aynı mahiyette veya benzeri mahiyette levazım ihracettiği takdirde, bu Anlaşma gereğince çocuklara, yetişen gençlere, gebe kadınlara ve emzikli annelere yardım ve âcil muavenet temin etmek hususunda Fon'a müracaat etmemeyi kabul eder.

Madde — IV.

Belgeler ve raporlar.

A) Hükümet, Fon'un vazifelerini başarması için gerekli bulunan muameleler bakımından mutabık sayılacak belgeler ve istatistikler tanzim edecek, ve Fon'un talebi üzerine bu belgelerin tanzim tarzı hususunda onunla anlaşacaktır.

B) Hükümet, Fon'un kendi vazifelerini başarmak için gerekli telâkki edeceği ve tasvibedilen plânın tatbikatı ile ilgili olan belgeleri, raporları ve bilgileri temin edecektir.

Madde — V.

Bu Anlaşmanın uygulanması bakımından Hükümet ile Fon arasındaki münasebetler

A) Bu Anlaşmanın hükümlerini tatbik etmek için, hem Hükümetin hem de Fon'un mümessillerinin uygulama safhasında, samimî ve dostane bir görüşe dayanan münasebetler idame etmelerinin lüzumunu gerek Hükümet, gerek Fon kabul eder. Bu maksatla Fon Türkiye'yi ziyaret etmek veya orada ikamet etmek, ve Fon tarafından temin edilen levazımın sevki, kabulü ve tevzii ile ilgili bu-

lunan hususlarda Hükümetin memurları ile istişarede ve iş birliğinde bulunmak, ve bu Anlaşmada derpiş edilmiş olan yardım bakımından Türkiye'deki çocukların, yetişen gençlerin, gebe kadınların ve emzikli annelerin ihtiyaçlarını tetkik etmek ve gözden geçirmek, ve Anlaşma gereğince tanzim olunan uygulama plânından, veya Hükümetin, Türkiye'de çocuklara, yetişen gençlere, gebe kadınlara ve emzikli annelere yardım ve âcil muvvenet ile ilgili olarak gerek Fon'a gerek onun temsilcisine havale etmeyi arzu edeceği meselelerden Fon'un genel merkezini haberdar etmek üzere kifayetli surette salâhiyeti haiz bulunan memurlar temin edebilir.

B) Bu gayeye mâtufl olarak Fonun, Hükümetin merkezinde, hem kendi memurlariyle temas edebilmek hem de bellibaşlı işlerini görebileceği bir büro açabilmesi hususunda Hükümetle Fon mutabıktır.

C) Bu Anlaşma icabı olan vazifelerinin başarılması için hizmetlerine lüzum görülecek olan Türk vatandaşlarının memur veya müstahdem olarak Fon tarafından hizmete alınmasını Hükümet kolaylaştıracaktır.

D) Bu Anlaşmaya Hükümet tarafından riayet edildiği hususunda Fon'u tatmin etmek üzere Fon tarafından sağlanan levazımın tevzi edildiğine mütedair bulunan belgelere, hesap defterlerine ve sair ilgili belgelere akredite Fon memurlarının ıtıla kesbetmelerine Hükümet müsaade edecektir. Bundan maada vakit vakit ve muhtelif yerlerde levazımın tevzi edilmesine nezaret etmeleri, tevzi işlerindeki teknik usul ve vasıtaları tetkik etmeleri, ve mülâhazalarını bildirmeleri hususlarında Fonun akredite memurlarına Hükümet tam bir serbestî temin edecektir.

E) Bu maddeye göre, Fon tarafından gönderilen memurların ikametgâhlarını, ödeneklerini, otomobille nakillerini ve seyahatlerini, bu maddenin (B) bölümü gereğince Hükümet merkezinde kurulabilecek olan büronun personeli ile sair lüzumlu servisler ve gerek memurların gerek anılan büronun müsaade edilen vazifelerini başarmaları için posta, telgraf, telefon muhaberatı da dâhil olmak üzere kurulmasını, teçhiz edilmesini ve idame edilmesini, Fon ile mutabık olarak Hükümet kendi hesabına temin edecektir.

Madde — VI.

Vergilerden muafiyet

A) Gerek Fon ve ona ait bileümle hizmetler, mallar, gelirler, gerek onun tarafından icra edilen her türlü muameleler Hükümet veya mahallî idareler, yahut da Türkiye'de diğer her hangi bir makam tarafından tahmil edilen tekmiil vergi, resim ve harçlardan muaf tutulacaktır. Aynı surette, Hükümet, mahallî idareler veya diğer her hangi bir makam tarafından tahmil edilen bütün vergi, resim ve harçların tahsil ve tediye edilmesine dair bileümle vecibelerden de Fon muaf olacaktır.

B) Fon'un, Türkiye uyuğu olmyan veya daimî olarak Türkiye'de mukim bulunmyan memurlarının, müstahdemlerinin veya personelinin ödeneklerinden veya şahsi hizmetleri karşılığı aldıkları bedellerden gerek Hükümet ve mahallî idareler veya her hangi bir makam vergi, resim veya harç tarhetmiyecektir.

C) Hükümet yukarıki prensiplerin tam surette tatbik edilmesi için gereken tedbirleri ittihaz eder Bundan başka Hükümet, Fon tarafından temin edilen levazım ve hizmetlerin Fon'un malî kaynaklarını azaltacak şekilde olarak her hangi bir vergiye, resme veya harca tâbi tutulmamasını sağlamak üzere gereken her türlü tedbirleri de ittihaz edecektir.

Madde — VII.

Ayrıcalıklar ve muafiyetler

Hükümet Fon'a ve onun personeline Birleşmiş Milletlerin Genel Asamblesi tarafından 13 Şubat 1946 tarihinde kabul edilmiş bulunan ve ayrıcalıklara ve muafiyetlere dair olan Sözleşmenin derpiş ettiği ayrıcalıkları ve muafiyetleri bahşedecektir.

Madde — VIII.

Umumi effkâra haber verme

Hükümet, Fon levazımının teslimatı veya tevziatı hakkında umumi effkâra bilgi vermesi için ona kolaylıklar sağlayacağı gibi bu hususta onunla iş birliği de yapacaktır.

Madde — IX.

Anlaşmanın süresi

Anlaşma bugünkü tarihten itibaren yürürlüğe girecek, ve en geç Fon tarafından sağlanan levazımın tamamen istihlâk edilmesine ve buna ilâveten, Fon'un Türkiye'deki bütün faaliyetlerinin muntazam bir surette tasfiye edilmesini sağlamak üzere gereken müddetin hitamına kadar devam edecektir. Bu Anlaşmanın şartlarına riayet bakımından anlaşmazlık zuhuru takdirinde mesele uygun şekilde neticelendirilmek üzere Milletlerarası Çocuklara Yardım Fon'u İcra Heyetinin Program Komitesine havale edilecektir.

Tarih : Ankara, 5 Eylül 1951.

2. Birleşmiş Milletler Milletlerarası
Çocuklara Âcil Yardım Fonu adına :
İmza : *Dr. J. Mabîleau*

Büyük Millet Meclisinin
tasdıkı kaydı ihtirazisi ile
1. Türkiye Hükümeti adına :
İmza : *Dr. Ekrem Üstündağ*

*Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve
numarası : 11 . 3 . 1954 ve 1/711*
*Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine
dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih
ve numarası : 13 . 3 . 1954 ve 4/199*
Bu kanunun muzakerelerini gösteren zabıtların Cilt Sayfa
cilt ve sayfa numaraları : 26 385
29 186,605:606,616,629,657,727:730

[İnikat : 63 — 196 sıra numaralı matbua 63 ncü İnikat zaptına bağlıdır.]